

BYTRÆER I EGEDAL

Foto: Nicoline Roelofs Christensen.

Visioner

- ★ Egedal kommune skal opretholde sit niveau af træer pr. indbygger i offentlige uderum i byzonen.
- ★ Egedal kommune ønsker at understøtte biodiversiteten ved blandt andet at plante hjemmehørende træ arter.

Træpolitikens principper

PRINCIP #1

Eksisterende træer skal som hovedregel bevares.

PRINCIP #2

Eksisterende træer skal erstattes ved fældning, medmindre det ikke er fysisk muligt.

PRINCIP #3

Nyplantede træer skal som hovedregel være hjemmehørende.

PRINCIP #4

Nye og eksisterende træer skal sikres gode vækstvilkår.

PRINCIP #5

Nye træer skal plantes i offentlige uderum, så niveauet af træer pr. indbygger opretholdes.

Træpolitikken sætter retningen, men står ikke i vejen for, at der kan findes gode lokale løsninger i dialog mellem forvaltningen, lokaludvalg og/eller andre interessenter.

I dag er der ca. 20. indbyggere pr. træ i Egedal Kommune på et offentligt uderum i byzonen. For at opretholde antal træer pr. indbygger, skal der minimum plantes 1 nyt træ pr. 20. nye indbygger i Kommunen.

PRINCIP #1

Eksisterende træer skal som hovedregel bevares

Det gør Egedal Kommune ved at:

- Bevare eksisterende træer når kommunen støtter og udfører anlægs- og byggeprojekter.
- Kun fælde eksisterende træer, hvor det er afgørende nødvendigt.
- Hindre gravning i eksisterendes træers dybzone.

Undtagelser fra disse principper:

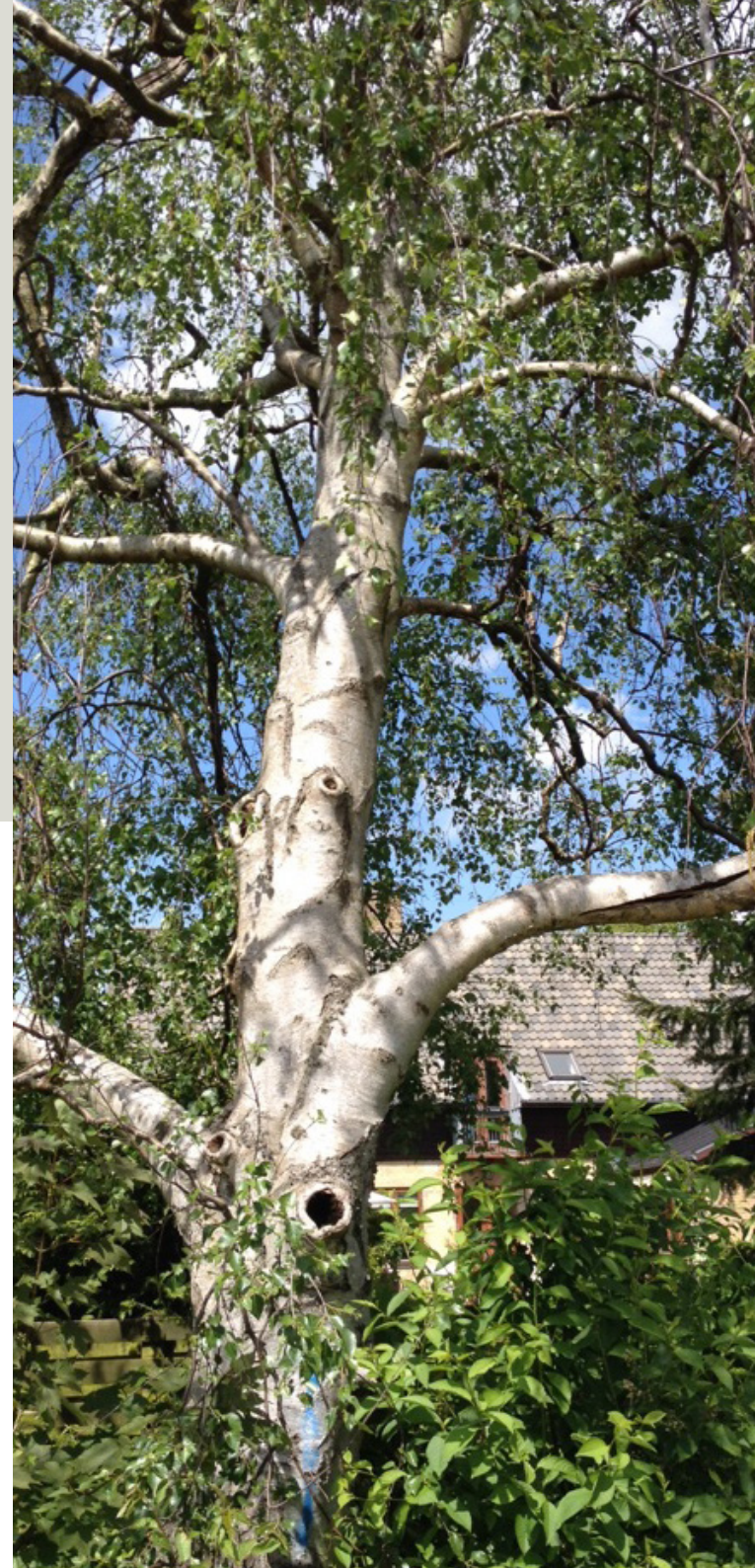
- Træer, der fældes grundet risikovurdering.
- Træer, der fældes grundet udtynding, der giver nabotræerne bedre vækstvilkår.

PRINCIP #2

Eksisterende træer skal erstattes ved fældning, medmindre det ikke er fysisk muligt

Det gør Egedal Kommune ved at:

- Altid at stille krav om at fældede træer erstattes med et eller flere træer.

PRINCIP #3

Nyplantede træer skal som hovedregel være hjemmehørende

Det gør Egedal Kommune ved at:

- Skrive det ind i lokalplanerne.
- Vælge hjemmehørende træarter ved ny- og genplantning.

PRINCIP #4

Nye og eksisterende træer skal sikres gode vækstvilkår

Det gør Egedal Kommune ved at:

- Sikre gode vækstbetingelser ved nyplantning af træer.
- Sikre høj faglig pleje og forvaltning af træer på alle de kommunale arealer.

PRINCIP #5

Nye træer skal plantes i offentlige uderum, så niveauet af træer pr. indbygger opretholdes

Det gør Egedal Kommune ved at:

- Altid at overveje muligheden for at plante nye træer i Egedal Kommunes anlægs- og byggeprojekter.
- Altid at overveje muligheden for at plante nye træer ved udarbejdelsen af lokalplaner.
- Sikre plantning af 1 nyt træ pr. 20. nye indbygger.

Træers basisværdier

Træer kan med deres størrelse give et grønt udtryk i bybilledet og give skygge på solrige dage. De kan samtidig give læ for vind og regn og optage CO₂ og vand. Gennem årstiderne skifter træet farve, karakter og variationer, og giver byen et nyt udseende.

Alle træer har disse værdier i større eller mindre grad:

NYTTEVÆRDIER

Optager vand

Skaber læ

Giver skygge

Sænker temperaturen

Reducerer CO₂

Forbedrer luftkvaliteten

Reducerer støjgener

Øger trafiksikkerheden

Fremmer biodiversiteten

HERLIGHEDSVÆRDIER

Æstetisk

Identitet

Rummelighed

Natur- og sanseoplevelser

Årstiderne skifter

Læring og leg

Fred og ro

Tilhørsforhold

Træer kan værdisættes ud for VAT19 (Værdisætning af træer 2019), der sikrer en objektiv vurdering af træerne.

Træer med særlig høj værdi kan få status som fredet eller bevaringsværdig. Fredet træer er fredet gennem lovgivning. Fredning af træer er en langvarig proces og anvendes kun i helt særlige tilfælde. Bevaringsværdige træer er udpeget som bevaringsværdig i forbindelse med udarbejdelse af lokalplaner.

Vejledning til gode vækstvilkår for nyplantede træer

Træer består groft ud sagt af en stamme, krone og rødder. Krone og rødder er træets nærings adgange, og stammen er røret, der transporter næringsstoffer fra rødderne til kronen og omvendt. I kronen, mere nøjagtigt bladene, producerer træet fotosyntese via solens stråler og CO₂. I rødderne bliver næringssalte og vand optaget og affaldsstoffer udskilt, og rødderne bruges også til forankring, så træet ikke vælter.

Det er vigtigt for et nyt etableret træs vækst, at der bliver taget højde for placeringen. Vækstvilkår hænger oftest sammen med befolkningstætheden, da pladsmangel bliver en afgørende faktor for træerne. Der skal være rigeligt plads til træerne i både jorden og luften. Træerne skal have mulighed for at kunne få rødderne ud til alle sider og vokse op uden at ramme eller være i vejen for nogle genstande, f.eks. gadelamper, makiser, skilte eller andet.

- Sørg for, at plantebedet er så stort som muligt og løsnet i bunden. Jo mindre plantebedet er, jo mindre bliver det fuldvoksede træ. Som minimum en radius på 2,65 m og en dybde på 0,70 m.
- Sørg for, at træet er forankret i jorden enten med opbindingspæle eller jordanker. For at træernes rødder skal have mulighed for at kunne bredde sig, kræver det, at de ligger stille i jorden.
- Sørg for, at træet ikke bliver plantet for dybt. Bliver træet sat for dybt eller højt, kan det risikere at gå ud. Som hovedregel skal dybden være den samme som fra planteskolen, og ellers skal jorden op til rodhalsen, som er der hvor stammen bliver til rødder.
- Sørg for, at omkring liggende genstande/belægninger ikke kommer til at skade træet på længere sigt eller omvendt.
- Sørg for, at træet får rigelig vand og næring i sine første vækst år.
- Sørg for, at have valgt det rigtige træ til stedet. Alle træarter vokser forskelligt og har forskellige krav til placering:
 - Nogle træarter kan klare sig i skyggen, andre kræver massere af sol.
 - Nogle træarter kan klare mere tørkefulde områder, andre kan klare mere våde områder.
 - Nogle træarter kan klare næringsfattig jord, andre skal have næringsrigt.
 - Nogle træarter gror deres rødder vertikalt (pælerod), andre mere horisontalt (skiverod) og andre i alle retninger (hjerterod).
 - Nogle træarter klare sig bedre imod salt i rodzonen.
 - Nogle træarter vokser hurtigt og bliver store.
 - Nogle træarter får blomster og frugter.
 - Nogle træarter får flotte høstfarver.

Vejledning til gode vækstvilkår for eksisterende træer

Træer har ikke godt af, der bliver ændret på de forhold, som træet er blevet plantet i. Der må derfor ikke graves i træets drypzone. Ej hellere må jorden omkring rødderne udskiftes.

Opbinding skal fremstå fast, og må ikke beskadige træet. Gammel opbinding skal fjernes, inden det gør skade på træet, når behovet for opbinding ikke er nødvendig længere.

Kronen skal fritrumsbeskæres, hvis konen vokser ud over fortov og/eller vej.

Grene, der vokser ind i kronen eller på tværs og skader egen stamme og grene, skal beskæres i grenkraven. Grene, der er døde, skadet eller syge, skal beskæres i grenkraven.

Kronen skal løbende opstammes og opbygningsbeskæres, så træet får en sund og velplejet krone, der samtidig passer med træets karakteristika for arten og sorten.

Beskæring af grene, skal helst udføres på unge træer, så snitsårene bliver små og hurtigt kan lukke.

Beplantning, der kan konkurrer på plads og/eller næringsindhold, skal holdes tilbage, dvs. selvsåede beplantning i rodzonen skal fjernes/klippes i det omfang, det er nødvendigt, og nabobeplantning skal beskæres, så de ikke skader på stamme og krone.

Ved behov kan træer gødes og vandes, men bør som udgangspunkt ikke være nødvendigt.

Hærværk og selvtægt

Egedal Kommune vil ikke acceptere hærværk og selvtægt på kommunens træer. I sådanne tilfælde vil det blive anmeldt til politiet som hærværk, og politiet vil blive bedt om at efterforske sagen.

Fældning og beskæring

Som udgangspunkt fælder kommunen ikke træer, men enkelte tilfælde kan det være nødvendigt. Fældning og beskæring foretages hovedsagligt i vinterperioden (november til april).

Fældning af træer kan ikke ske på træer, hvor fuglereder er i brug og/eller træet huser flagermus. Kun under særlige vilkår kan træer, der huser flagermus, fældes i perioden 1. september til 1. november.

Som grundejer på egen matrikel, har du lov til ifølge hegnsloven §19 at:

Den til hegnet stødende jord må ikke behandles eller benyttes således, at hegnet herved beskadiges.

Stk. 2:

Grene, som vokser ind gennem hegnet eller så tæt hen over hegnet, at dette herved udsættes for beskadigelse, eller som er til ulempe for den for naboejendommens drift nødvendige færdsel med redskaber, maskiner og køretøjer, er naboen berettiget til at afkappe i skellinien.

Stk. 3:

Grene, der på grund af alder, råd el. lign. skønnes at være farlige for sikkerheden på naboejendommen, kan hegnsynet efter naboens begæring pålægge ejeren at fjerne.

Beskæring og fældning af træer, sker ikke på baggrund af:

- Manglende udsigt.
- Skygge på grunden.
- Nedfaldende blade, kviste/grene og frø.
- Antenne- og parabolforhold.
- Allergi.
- Udsyn for reklamer.
- Ødelagte belægninger, der kan oprettes.

Beskæring og fældning af træer, kan ske på baggrund af:

- Risikotræer, dvs. træer udsat for svamp, sygdom, råd, ustabil grenbygning.
- Skader forårsaget af træet:
 - Skader på murværk.
 - Ødelagte belægninger, der ikke kan oprettes og/eller omlægges.
- Trafikmæssig sikkerhed.

For at sikre en ens procedure ved henvendelse fra borgere, der ønsker fældning eller beskæring af træer på kommunens arealer, danner nedestående grundlag:

- Der foretages en besigtigelse af træet/beplantningen, hvor der foregår en faglig vurdering af træart, alder, sundhed, placering, æstetik og funktion.
- Det vurderes, om træet/beplantningen forårsager gener eller farer for den pågældende grunejers ejendom og sikkerhed.
- Der vurderes, om træet/beplantningen udgør en trafikikkerhedsmæssig risiko, eller om der er risiko for skader på anlæg, byggeri mv.
- Det undersøges, om træet/beplantningen er underlagt planmæssige (f.eks. lokalplaner og byplanvedtægter) eller lovgivningsmæssige forhold (f.eks. Hegnsloven og Skovloven). Endvidere kan der være udarbejdet en områdeplan på lokaliteten, som beskriver en given pleje på arealet eller beskriver, at træer og beplantning er bevaringsværdige.
- Der vurderes, om en eventuel beskæring eller fældning indgår i den normale drift af området.

Administration af træfældning

OPGAVE	ANSVARLIGT CENTER	FÆLDNING
Myndighed	Center for Teknik og Miljø & Center for By Kultur og Borgerservice	Fældning af træer ved tilladelse til vejændringer, gravetilladelser, byggesager med tilhørende vej-sager.
Anlæg	Center for Teknik og Miljø	Fældning af træer i forbindelse med kommunale bygge- og anlægsprojekter
Drift	Center for Teknik og Miljø	Fældning af træer som led i udvikling af en sund træstand samt fældning af risikotræer
Lokalplaner	Center for By Kultur og Borgerservice	Fældning af træer i forbindelse med udarbejdelse af lokalplaner

DEFINITION	LOVGIVNING/ POLITISK BESLUTNING	BESLUTNINGSTAGER I FORHOLD TIL FÆLDNING
Fredede træer	Naturbeskyttelsesloven Bygningsfredningsloven	Fredningsnævnet (Politisk anbefaling over for nævnet) Slots- og Kulturstyrelsen
Bevaringsværdige træer	Planloven	Center for By Kultur og Borgerservice

Liste over hjemmehørende arter

Mest almindelige hjemmehørende arter:

- Ask, *Fraxinus excelsior*
- Arvbøg, *Carpinus betulus*
- Asp, Bævre-, *Populus tremula*
- Benved, *Euonymus europaeus*
- Birk, Dun-, *Betula pubescens*
- Birk, Vorte-, *Betula pendula*
- Bøg, *Fagus Sylvatica*
- Eg, Stilk-, *Quercus robur*
- Eg, Vinter-, *Quercus petraea*
- El, Rød-, *Alnus glutinosa*
- Elm, Storbladet, *Ulmus glabra*
- Fyr, Skov-, *Pinus sylvestris*
- Hassel, *Corylus avellana*
- Havtorn, *Hippophae rhamnoides*
- Hvidtjørn, Almindelig, *Crataegus laevigata*
- Hvidtjørn, Engriflet, *Crataegus monogyna*
- Hyld, Almindelig, *Sambucus nigra*
- Hæg, Almindelig, *Prunus padus*
- Kirsebær, Fugle-, *Prunus avium*
- Lind, Spids-, *Acer platanoides*
- Navr, *Acer campestre*
- Pil, Femhannet, *Salix pentandra*
- Pil, Grå-, *Salix cinerea*
- Pil, Selje-, *Salix caprea*
- Røn, Almindelig, *Sorbus intermedia*
- Æble, Vild, *Malus sylvestris*

Mere ualmindelige hjemmehørende arter:

- Elm, Skærm-, *Ulmus laevis*
- Elm, Småbladet, *Ulmus carpinifolia*
- Kristtorn, *Illex aquifolium*
- Lind, Storbladet, *Tilia platyphyllos*
- Pil, Krybende, *Salix repens*
- Pil, Sort, *Salix nigricans*
- Pil, Spyd-, *Salix hastata*
- Pil, Øret, *Salix aurita*
- Røn, Finsk, *Sorbus x hybrida*
- Røn, Klippe-, *Sorbus rupicola*
- Røn, Tarmvrid, *Sorbus torminalis*
- Taks, *Taxus baccata*

Egedal Kommune

Dronning Dagmars Vej 200

3650 Ølstykke

Tlf: 7259 6000

kommune@egekom.dk

egedalkommune.dk

**Egedal
Kommune**

